

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
مدرسه علمیه کوثر شهرستان قزوین

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

سیمای حضرت ابراهیم (علیه السلام) در قرآن

استاد راهنما
سرکار خانم ساره شیخی

استاد داور
حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای رضا کاظم‌لو

پژوهشگر
معصومه کلهر

زمستان ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسمه تعالی

تحقیق پایانی با موضوع:

که توسط سرکار خانم:

برای دریافت دانشنامه سطح دو (کارشناسی) تدوین شده است، توسط هیأت داوران مورد

ارزیابی قرار گرفته و در تاریخ / / ۱۳۰۰، با کسب رتبهٔ

پذیرفته شده است.

استاد راهنما:

استاد داور:

مدرسه علمیه:

شهرستان:

امضای مدیر و مهر مدرسه

تحمیدیه

پروردگارا! به آنچه فرو فرستاده‌ای، ایمان آوردیم و از پیامبر ﷺ پیروی کردیم؛ پس ما را در زمره گواهان، ثبت کن. پروردگارا! دل‌های ما را پس از آن که به ما راه را نمودی، [از راستی به کژی] مگردان و ما را از جانب خود، بخشایشی ارزانی دار، که تویی بسیار بخشنده.

منزّهی تو بی‌گمان، وعده پروردگار ما، انجام‌شدنی است.

تقدیم به

مقام حضرت ابراهیم (خلیل الرحمن)،

بانوی دو عالم، صدیقہ طاہرہ حضرت فاطمہ زہرا علیہا السلام

و دردانه نظام هستی، حضرت بقیۃ اللہ الاعظم علیہ السلام

پیشنهاد و راهکار

برای جاری کردن سیره حضرت ابراهیم (علیه السلام) در زندگی دو چیز لازم است:

۱- شناخت حالات ایشان در موقعیت‌های مختلفی که مورد آزمایش قرار گرفته‌اند؛

۲- جاری کردن روش و شیوه حضرت ابراهیم (علیه السلام).

برای شناخت می‌توانیم بر اساس موضوعاتی که از حضرت ابراهیم (علیه السلام) در دست داریم برای کودکان در مقطع مهدکودک و ابتدایی، نمایش‌ها و تئاترهایی به اجرا دریاوریم تا فرهنگ ابراهیمی در کودکانمان نهادینه شود، بدین شکل آن‌ها در بزرگسالی به خوبی می‌توانند از الگوی ذهنی خود (حضرت ابراهیم (علیه السلام)) مدد بگیرند.

همچنین با به کارگیری اوصاف حضرت ابراهیم (علیه السلام) روش‌های متنوع و متفاوتی را برای هر

گروه سنی به کار برد.

منابع

* قرآن کریم.

* نهج البلاغه.

۱. ابن منظور، محمد بن مکرم، لسان العرب، ج ۷، بیروت، نشر صادر، بی تا.
 ۲. الراغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ القرآن، همراه با تفسیر لغوی دکتر سید غلامرضا خسروی حسینی، ج ۱-۲، چاپ اول، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۶۳.
 ۳. اسدی تویسرکانی، سهراب، قصه‌های قرآنی، چاپ اول، تهران، نشر عقیل، ۱۳۸۵.
 ۴. امین، مهدی، دعاها و آرزوهای انسان از دیدگاه قرآن و حدیث «تفسیر موضوعی المیزان»، نظارت: دکتر محمد بیستونی، بی جا، ناشر چاپی: بیان جوان، ناشر دیجیتالی: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان، بی تا.
 ۵. ——— بنیان‌گذاری ملت حنیف، رسالت و مبارزات ابراهیم (علیه السلام) از دیدگاه قرآن، ج ۱۸، قم، بیان جوان، نشر دیجیتالی رایانه‌ای قائمیه اصفهان، ۱۳۹۱.
 ۶. ایمانی، قاسم، قصه‌های عبرت‌آموز، ج ۱، چاپ اول، قم، صفحه نگار، ۱۳۸۸.
 ۷. تجری، ابوالقاسم، آیات‌ها و هدایت‌های پیامبران، چاپ اول، قم، انتشارات اسلامی، ۱۳۸۰.
 ۸. تهرانی ثقفی، محمد، تفسیر روان جاوید، ج ۱، چاپ سوم، تهران، انتشارات برهان، ۱۳۹۸.
- ق.
۹. جزایری، سید نعمت‌الله، قصص الانبیاء از آدم تا خاتم، مترجم: یوسف عزیزی، ج ۴، چاپ نهم، تهران، انتشارات هاد، ۱۳۷۵.
 ۱۰. جوادی آملی، عبدالله، ادب در قرآن توحید انبیا، محقق و تنظیم: سعید بندعلی، ج ۱۸، چاپ اول، قم، نشر اسراء، زمستان ۱۳۸۹.

۱۱. _____ توحید در قرآن، ج ۲، قم، چاپ اسراء، ۱۳۸۳.
۱۲. حاجی ربیع، مسعود، سیری در سیره قرآنی ابراهیم (علیه السلام) ج ۱، چاپ اول، قم، انتشارات امام خمینی (ره)، ۱۳۹۳.
۱۳. خزائی، محمدعلی و فردوس، تحلیلی بر دعای انبیا و آداب ظاهری و باطنی دعا و شرایط میان آن‌ها، چاپ اول، قم، گنج عرفان، ۱۳۸۳.
۱۴. دلبری، سید محمد، تحلیل دعوت حضرت ابراهیم (علیه السلام) در قرآن با رویکرد تربیتی، چاپ اول، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (علیه السلام)، ۱۳۹۲.
۱۵. زمانی، مصطفی، ابراهیم (علیه السلام) بت شکن یا قهرمان توحید، قم، حوزه علمیه، مرداد ماه ۱۳۴۴.
۱۶. سعدی، مصلح‌الدین، کلیات سعدی، به تصحیح: محمدعلی فروغی، چاپ اول، تهران، انتشارات هرمس، ۱۳۸۵.
۱۷. سعد عبدالمطلب، سعید، پدر پیامبران در قرآن، مترجم: حبیب‌الله عباسی، چاپ اول، تهران، نشر سخن، ۱۳۹۳.
۱۸. صالحی‌منش، محمد، طلوع جاودان، چاپ اول، قم، انتشارات حوزه علمیه، ۱۳۸۵.
۱۹. طاهر، حبیب‌الله، تحقیقی پیرامون امامت عامه و خاصه، چاپ اول، قم، انتشارات زائر، ۱۳۸۱.
۲۰. طباره، عفیف عبدالفتاح، همراه با پیامبران در قرآن، مترجم: حسین خاکساران و عباس جلالی، چاپ سوم، قم، بوستان کتاب، ۱۳۷۹.
۲۱. طباطبایی، سید محمدحسین، تفسیر المیزان، مترجم: سید محمدباقر همدانی، ج ۱، ۲، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۷ و ۱۹، قم، چاپ و نشر انتشارات حوزه علمیه قم، بهار ۱۳۸۹.

۲۲. طبرسی، فضل بن حسن، **مجمع البیان لعلوم القرآن**، ترجمه، تحقیق و نگارش: علی کرمی، ویرایش: محمد رضا انصاری، ج ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۱۱، ۱۳، ۱۴ و ۱۹، تهران، انتشارات: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تابستان ۱۳۸۰.
۲۳. عمادزاده، حسین، **تاریخ انبیا (از آدم تا خاتم)**، ج ۱-۲، چاپ مکرر، تهران، نشر اسلام، ۱۳۷۴.
۲۴. غزالی، محمد بن محمد، **کیمیای سعادت**، با مقدمه: بهاءالدین خرمشاهی، چاپ اول، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰.
۲۵. قدس میرحیدری، سید جعفر، **قصص القرآن تاریخ انبیاء**، ج ۱، چاپ سوم، تهران، بی‌نا، ۱۳۸۷.
۲۶. قرائتی، محسن، **کتاب تبلیغ در قرآن**، چاپ سوم، تهران، نشر درس‌هایی از مرکز فرهنگی قرآن، ۱۳۸۲.
۲۷. _____، **تفسیر نور**، ج ۱، چاپ یازدهم، تهران، مرکز درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۳.
۲۸. کمانی نجف‌آبادی، مهدی، **اخلاق میهمانی ابعاد آداب و چالش‌های میهمانی در فرهنگ اسلامی**، چاپ اول، قم، انتشارات سلسله، ۱۳۹۰.
۲۹. کلینی، محمد بن یعقوب، **اصول الکافی**، مترجم: محمدباقر کمره‌ای، ج ۵، چاپ نهم، تهران، بی‌نا، ۱۳۸۶.
۳۰. مجلسی، محمدباقر، **بحار الانوار**، ج ۵، چاپ اول، تهران، انتشارات دار الکتب الاسلامیه، ۱۴۲۷.
۳۱. محدثی، جواد، **اخلاق معاشرت**، چاپ سوم، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
۳۲. محلاتی، سید هاشم، **قصص قرآن تاریخ انبیاء از آدم تا خاتم النبیین**، ج ۱، چاپ ششم، تهران، انتشارات علمیه اسلامی، ۱۴۱۰ هـ.

۳۳. مصباح، محمدتقی، اصول عقاید راهنماشناسی، ج ۲، چاپ اول، قم، ناشر مرکز مدیریت حوزه علمیه قم، ۱۳۶۷.
۳۴. مطهری، مرتضی، امامت و رهبری، چاپ ۴۱، قم، صدرا، ۱۳۷۰.
۳۵. معرفت، محمدهادی، تنزیه الانبیاء (مجموعه تفسیر موضوعی قرآنی)، به اهتمام و کوشش: خسرو تقدسی‌نیا، چاپ اول، تهران، ناشر: مبین اندیشه، ۱۳۸۹.
۳۶. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۱۱، چاپ چهارم، تهران، دارالکتب اسلامی، ۱۳۸۷.
۳۷. _____، قهرمان توحید، گردآورنده: ابوالقاسم علیان نژادی دامغانی، قم، انتشارات علی بن ابی‌طالب (علیه السلام)، ۱۳۸۸.
۳۸. موسوی بجنوردی، محمدکاظم، دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ج ۲، چاپ اول، تهران، مرکز دائرة المعارف بزرگ اسلامی، ۱۳۸۳.
۳۹. مؤسسه پیام امام هادی (علیه السلام)، سخنان قدسی ۲، چاپ اول، قم، نشر: امام هادی (علیه السلام)، ۱۳۹۱.
۴۰. نراقی، محمد مهدی، جامع السعاده، مترجم: جلال‌الدین مجتبوی، ج ۲، چاپ اول، تهران، نشر حکمت، ۱۳۷۷.
۴۱. نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، چاپ سوم، مشهد، نشر هاتف، ۱۳۸۷.
۴۲. وائقی، حسین، دعاهاى قرآنی، چاپ اول، قم، نشر حوزه علمیه، ۱۳۷۷.

اینترنت

- سایت دائرة المعارف طهور (مبحث دعای حضرت ابراهیم (علیه السلام))
- سایت خبرگزاری (حوزه)